

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี (ก.ม.) โทร. ๐-๗๓๓๓-๖๐๔๔

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/๖๑๘๕๒

วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง สรุพอุททาหรณ์เกี่ยวกับวินัยและการดำเนินการทางวินัย

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มงาน ทุกกลุ่มงาน และหัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป และท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ

ด้วยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาเห็นชอบและมอบหมายให้กองการเจ้าหน้าที่ได้จัดทำสรุพอุททาหรณ์เกี่ยวกับวินัยและการดำเนินการทางวินัย ตามแนวทางปฏิบัติหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ศาล หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่ให้บุคลากรในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ศึกษาทบทวนหรือเป็นแนวทางปฏิบัติราชการทุกไตรมาสไม่น้อยกว่าห้าเรื่องโดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

ในการนี้ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี จึงขอแจ้งสรุพอุททาหรณ์เกี่ยวกับวินัยและการดำเนินการทางวินัยดังกล่าวให้บุคลากรในสังกัดทราบ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติราชการต่อไป ทั้งนี้ รายละเอียดคำสั่งสามารถสืบค้นได้จาก www.dla.go.th หัวข้อ “หน่วยงานภายใน” หน่วยงาน “กองการเจ้าหน้าที่” เมนู “วินัย” หรือสแกนผ่าน OR code หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๒.๕/ว ๑๘๒๗ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

(นายไชยะ เจ๊ะเหล่)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์ รักษาการแทน
ท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

☐ ศ.บ.ท.
☐ ก.ง.บ.อ.
☐ ก.ง.ส.อ.
☒ ก.ง.ก.ม.
☐ ก.ง.ก.

ก.ล. ๑.๓๕

ลง. ปีที่ ๔๘๖
รับที่ ๔๘๖
วันที่ ๒๐ ส.ย. ๒๕๖๕
เวลา ๑๐.๐๐ น.

ที่ มท ๐๘๐๒.๕๗๘(๒๓)

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาเห็นชอบและมอบหมายให้
กองการเจ้าหน้าที่จัดทำสรุปุทธาพธ์เกี่ยวกับวินัยและการดำเนินการทางวินัย ตามแนวทางปฏิบัติหรือคำวินิจฉัย
ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม คณะกรรมการกฤษฎีกา
คณะกรรมการวิธปฏิบัติราชการทางปกครอง ศาล หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อเผยแพร่ให้บุคลากรในสังกัด
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ศึกษาทบทวนหรือเป็นแนวทางปฏิบัติราชการทุกไตรมาสไม่น้อยกว่าห้าเรื่อง
โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นโดยกองการเจ้าหน้าที่ได้จัดทำสรุปุทธาพธ์เกี่ยวกับวินัย
และการดำเนินการทางวินัยแล้ว จึงขอแจ้งสรุปุทธาพธ์เกี่ยวกับวินัยและการดำเนินการทางวินัย
ไตรมาสที่ ๒ เรียบมาเพื่อเผยแพร่ให้บุคลากรในสังกัดทราบต่อไป ทั้งนี้ รายละเอียดคำสั่งสามารถสืบค้นได้ทาง
www.dla.go.th หัวข้อ “หน่วยงานภายใน” หน่วยงาน “กองการเจ้าหน้าที่” เมนู “วินัย” หรือสแกนผ่าน
QR code

กองการเจ้าหน้าที่
กลุ่มงานวินัย
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๐๐ ภายใน ๑๒๐๖
โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๖๖๓๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

สรุปุทธาพธ์เกี่ยวกับวินัย
และการดำเนินการทางวินัย

สรุปอุทากรณ์เกี่ยวกับวินัย และการดำเนินการทางวินัย

จัดทำโดย
กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องที่ ๑

การพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ท. ชี้มูลความผิดทางวินัย

๑. ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณากรณีที่ ก.พ.ค. ได้วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งลงโทษไล่ออกตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติ โดยได้พิจารณาในประเด็นปัญหาข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ได้วินิจฉัยว่าเป็นการทุจริตในภาครัฐเพื่อเปลี่ยนแปลงฐานความผิดและกำหนดโทษทางวินัยใหม่ว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหามิใช่การกระทำทุจริตในภาครัฐ และมีใช้ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แล้วเห็นว่าเป็นกรณีที่ ก.พ.ค. ใช้อำนาจหน้าที่เกินกว่าที่กฎหมายให้อำนาจและเป็นการแทรกแซงก้ำกึ่งอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีมติให้สำนักงาน ป.ป.ท. ทารื้อต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าความเห็นดังกล่าวถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

๒. หลักปฏิบัติราชการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นสรุปได้ว่า แม้ว่ามาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้ผู้ถูกกล่าวหา มีสิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการกำหนดโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ แต่เมื่อมาตรา ๑๑๔ ประกอบมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้ผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. เมื่อ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์แล้วให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย กรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. ให้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองสูงสุดภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ทราบหรือถือว่าทราบคำวินิจฉัยของ ก.พ.ค. บทบัญญัติดังกล่าวเป็นการกำหนดให้ ก.พ.ค. เป็นองค์กรที่ใช้อำนาจกึ่งตุลาการที่มีกฎหมายให้อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ไว้โดยเฉพาะ เมื่อพิจารณาถึงที่มาและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และ ก.พ.ค. ต่างก็มีสถานะเป็นหน่วยงานราชการซึ่งเป็นกลไกของฝ่ายบริหารที่ได้รับการแต่งตั้งและมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ จึงเป็นองค์กรที่อยู่ในระดับเดียวกัน ด้วยเหตุนี้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหนึ่งจึงไม่อาจมีผลเป็นการลบล้างอำนาจหน้าที่ของอีกหน่วยงานหนึ่งได้ สำหรับมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ นั้น เป็นบทบัญญัติที่ใช้กับผู้ถูกกล่าวหาที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เท่านั้น แต่ในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.ค. ก็มีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ไว้โดยเฉพาะเช่นกัน ดังนั้น ก.พ.ค. จึงย่อมมีอำนาจที่จะพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ในกรณีดังกล่าวได้ตามอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎ ก.พ.ค. ที่เกี่ยวข้อง

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๔๔

๓.๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๑ (๒) มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๖

๓.๓ กฎ ก.พ.ค. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. แหล่งที่มา

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๕๔/๒๕๖๑

นายเศรษฐพงศ์ แหล่งสัทธาน
กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องที่ ๒

กระบวนการดำเนินการทางวินัยกับกระบวนการดำเนินคดีอาญา เป็นกระบวนการที่แยกต่างหากจากกัน

๑. ข้อเท็จจริง

ข้าราชการรายหนึ่งได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ด้วยเหตุที่ตนถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และถูกลงโทษไล่ออกจากราชการฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งในระหว่างที่ถูกดำเนินการทางวินัยก็ถูกดำเนินคดีอาญาไปพร้อมกันในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น มีและพาอาวุธปืนไปในเมืองและหมู่บ้านโดยไม่มีเหตุอันควร ปรากฏว่าในคดีอาญา ศาลฎีกาได้มีคำพิพากษายกฟ้องในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น ข้าราชการผู้นี้เห็นว่า การที่ศาลฎีกามีคำพิพากษายกฟ้องในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นนั้น ถือว่าข้อเท็จจริงที่นำมาเป็นเหตุผลในการลงโทษไล่ออกจากราชการเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ จึงได้มีหนังสือขอให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการใหม่ให้สอดคล้องกับผลในคดีอาญา

๒. หลักปฏิบัติราชการ

ศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๕๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑ มีคำวินิจฉัยสรุปได้ว่า กฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการได้กำหนดอำนาจหน้าที่และวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยไว้เป็นส่วนหนึ่งแยกต่างหากจากการดำเนินคดีอาญา โดยโทษทางวินัยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระเบียบวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นผู้เหมาะสมและสมควรแก่ความไว้วางใจของสาธารณชนที่จะใช้อำนาจรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะ ส่วนการดำเนินคดีอาญาเป็นการดำเนินการเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ และโทษนั้นมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้กระทำความผิด การลงโทษในคดีอาญาจึงต้องกระทำโดยมีพยานหลักฐานอันประจักษ์แจ้ง หากมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่ จึงให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย การรับฟังพยานหลักฐานเพื่อจะลงโทษทางวินัยนั้น ผู้บังคับบัญชาจึงไม่จำเป็นต้องมีพยานหลักฐานขัดแย้งโดยปราศจากข้อสงสัยดังเช่นคดีอาญา เมื่อผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ แม้ต่อมาศาลฎีกาจะมีคำพิพากษายกฟ้องในความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่น แต่การยกฟ้องนั้นก็เนื่องจากเห็นว่าพยานหลักฐานยังมีเหตุเคลือบแคลงสงสัย จึงยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๒๒๗ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งมีได้หมายความว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อกล่าวหาแต่อย่างใด คำพิพากษายกฟ้องของศาลฎีกาจึงมิได้เป็นผลให้ข้อเท็จจริงที่ใช้ในการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ ในทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ฟ้องคดีในอันที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้เจ้าหน้าที่เพิกถอนหรือแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองได้ตามมาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการจึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

๓. ข้อกฎหมาย

๓.๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๓.๒ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๓.๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. แหล่งที่มา

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๕๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

นางสาวดาริน รังสิวารักษ์
กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องที่ ๓
การดำเนินการทางวินัยข้าราชการฝ่ายพลเรือน
กรณีอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนสอบสวนทางวินัย

๑. ข้อเท็จจริง

นางสาว ล. มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ถึงประธานกรรมการสอบสวนทางวินัย สังกัดสำนักงาน ป. เพื่อขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนทางวินัย ต่อมาสำนักงาน ป. มีหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ ถึงนางสาว ล. แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จากนั้นวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ นางสาว ล. ได้มีหนังสือถึงประธานกรรมการสอบสวนทางวินัย แจ้งว่าตามที่ได้จัดส่งเอกสารหนังสือแจ้งผลคำวินิจฉัยคำขอข้อมูล พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องมาให้ตนทราบแล้วนั้น เนื่องจากเอกสารดังกล่าวสูญหายจึงขอให้จัดส่งเอกสาร มาให้ตนใหม่ สำนักงาน ป. จึงมีหนังสือฉบับลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ จัดส่งสำเนาหนังสือแจ้งผลคำวินิจฉัย คำขอข้อมูล/เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบสวนทางวินัยให้นางสาว ล. ใหม่ และวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๗ นางสาว ล. ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๒. หลักปฏิบัติราชการ

คณะกรรมการวินัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ได้มีคำวินิจฉัย ที่ สค ๑๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ สรุปได้ว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นางสาว ล. ได้ใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนทางวินัยไปยัง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย สังกัดสำนักงาน ป. ตั้งแต่วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ และสำนักงาน ป. ได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมทั้งได้แจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการวินัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยนี้ให้นางสาว ล. ทราบตามหนังสือ ของสำนักงาน ป. ฉบับลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๗ (ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐) กำหนดให้ใช้สิทธิอุทธรณ์ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง) กรณีนี้ นางสาว ล. จึงต้องใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์ภายในวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ (ภายในสามสิบวันตามที่ได้รับแจ้งสิทธิจากสำนักงาน ป. การที่นางสาว ล. มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๗ ยื่นอุทธรณ์ต่อประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงเป็นการยื่นอุทธรณ์เกินสามสิบวันนับแต่วันที่นางสาว ล. ได้รับทราบคำวินิจฉัยจากสำนักงาน ป. และการที่ นางสาว ล. ได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ และสำนักงาน ป. ได้จัดส่งเอกสารที่เกี่ยวข้อง ให้นางสาว ล. ใหม่ ในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ นั้น ไม่เป็นเหตุให้ระยะเวลาในการยื่นคำอุทธรณ์ขยายออกไป ดังนั้น การที่นางสาว ล. ยื่นอุทธรณ์คำสั่งต่อคณะกรรมการวินัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงเป็นการใช้สิทธิ เกินระยะเวลาที่ได้รับการแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์ จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๒) และมาตรา ๑๘

๔. แหล่งที่มา

คำวินิจฉัยคณะกรรมการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๑๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

นายภัทรารุช ฉวีนิล
กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องที่ ๔

การดำเนินการทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีข้อมูลความผิดทางวินัยตามมาตรา ๘๕ (๑)
แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๑. ข้อเท็จจริง

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือถึงกระทรวง อ. แจ้งให้พิจารณาโทษทางวินัย แก่อดีตข้าราชการในสังกัด กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติข้อมูลความผิดทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงาน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และข้อมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๙๑ (๒) และมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งที่ประชุม อ.ก.พ. กระทรวง อ. ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วมีความเห็นแตกต่างกันเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้ ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ราชการโดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ตามมาตรา ๘๕ (๑) โดยไม่ได้ข้อมูลความผิดทางวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ จึงไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และไม่ผูกพันผู้บังคับบัญชา ที่ต้องถือเอาสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ส่วนฝ่ายที่สอง เห็นว่า ความผิดทางวินัยตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีองค์ประกอบความผิดเดียวกันกับความผิดตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัย และมีผลผูกพันผู้บังคับบัญชาที่ต้องถือเอาสำนวน การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนทางวินัยอีก จึงมีมติให้กระทรวง อ. หรือกรณีข้างต้นกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. หลักปฏิบัติราชการ

คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ ไต่สวนและวินิจฉัยข้อมูลความผิดทางอาญาและทางวินัยในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกันด้วย กรณีตามข้อหาเรื่องนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยและมีมติว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และมีผลความผิด ทางอาญาและทางวินัย (ตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา และมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีองค์ประกอบความผิดเดียวกัน) ดังนั้น การที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ข้อมูลความผิดทางวินัยและส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป จึงเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๙๑ และเป็นการชอบแล้ว ผู้บังคับบัญชาจึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๘

๓.๒ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

๓.๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘๕ (๑)

๔. แหล่งที่มา

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๔๕๖/๒๕๖๕

นายณัฐนันท์ พงษ์สุทธิรักษ์
กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เรื่องที่ ๕
แนวทางในการสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการ
กรณีเป็นบุคคลล้มละลาย

๑. ข้อเท็จจริง

ส่วนราชการได้มีหนังสือถึงสำนักงาน ก.พ. ขอรื้อแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการแจ้งข้อเท็จจริงและให้โอกาสโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน กรณีที่จะสั่งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการออกจากราชการเพราะเหตุเป็นบุคคลล้มละลายตามมาตรา ๑๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกรณีข้าราชการพลเรือนสามัญตกเป็นบุคคลล้มละลายภายหลังจากการบรรจุแต่งตั้ง ต่อมาศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้ยกเลิกการล้มละลายและข้าราชการพลเรือนสามัญรายดังกล่าวยังปฏิบัติราชการเรื่อยมาจนกระทั่งเกษียณอายุราชการ

๒. หลักปฏิบัติราชการ

ในประเด็นดังกล่าว ก.พ. ได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ การแจ้งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่เป็นบุคคลล้มละลายทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งพยานหลักฐานนั้นต้องแจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าขณะนี้ผู้นั้นได้ตกเป็นบุคคลล้มละลายตามคำพิพากษาตั้งแต่เมื่อใดและมีสิทธิที่จะโต้แย้งข้อเท็จจริงนั้นได้ สำหรับการพิจารณาหลักฐานต่างๆ เพื่อจะสั่งให้ออกจากการานั้น ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งจะต้องพิจารณาตามมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หลังจากนั้นจึงจะพิจารณาสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามมาตรา ๓๖ ข. (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่กำหนดในคำสั่ง ซึ่งต้องไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง ทั้งนี้ ตามข้อ ๓ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๕๔

๒.๒ กรณีที่ศาลล้มละลายกลางได้มีคำพิพากษาให้ข้าราชการพลเรือนสามัญเป็นบุคคลล้มละลายภายหลังจากการที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้ง ถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ขาดคุณสมบัติทั่วไปในการเป็นข้าราชการพลเรือนซึ่งผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งจะต้องสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน แต่เมื่อปรากฏว่าผู้มีอำนาจสั่งบรรจุไม่ได้มีคำสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการจนศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งยกเลิกการล้มละลาย ผู้นั้นจึงพ้นสภาพจากการเป็นบุคคลล้มละลาย กรณีจึงไม่อาจสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้ ประกอบกับผู้นั้นได้เกษียณอายุราชการไปแล้ว จึงไม่มีสภาพการเป็นข้าราชการพลเรือนและไม่มีเหตุที่จะสั่งให้ออกจากราชการได้อีก

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๖ ข. (๖) และมาตรา ๑๑๐ (๓)

๓.๒ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙

๓.๓ ระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๓ วรรคหนึ่ง

๔. แหล่งที่มา

๔.๑ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/๖๑๘ ลงวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗

๔.๒ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/๔๑ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๐

นางสาววิษณุพร นันทศรี
กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น